רגלה של זו עולה יכול תהא כולה עולה

תלמוד לומר יכל אשר יתן ממנו לה' יהיה

קדש ממנו קודש ולא כולה קודש יכול תצא לחולין ת"ל יהיה בהוייתה תהא הא כיצד

אתמכר לצורכי עולות ודמיה חולין חוץ מדמי

אותו אבר שבה דברי ר"מ 6 רבי יהודה ורבי

יוםי ור"ש אומרים מנין יולאומר רגלה של זו

עולה שכולה עולה תלמוד לומר כל אשר יתן

מָמנו לה' יהיה קדש לרבות את כולה ואפילו

למ"ד אין כולה עולה הני מילי דאקדיש דבר

שאיז הנשמה תלויה בו יאבל דבר שהנשמה

תלויה בו קדשה כולה זו (אלא) לא קשיא

הא בקדושת הגוף הא בקדושת דמים והא

מר הוא דאמר בו מקדיש זכר לדמיו קדוש

קרושת הגוף לא קשיא הא ידאקדיש כולה

הא דאקדיש חד אבר חד אבר נמי איבעויי

איבעיא לו לן דבעי ירבה הקדיש אבר לדמיו

מהו כי איבעי לן בתם הכא בבעל מום דומיא

דחמור בעל מום נמי איבעויי איבעיא ס לן

דבעי רבה ידמי ראשי לגבי מזבח מהו כי

אבעיא לן מקמי דאשמעה להא מתניתא

השתא יו דשמעה הא מתניתא לא מיבעיא

לן גופא בעי רבה דמי ראשי לגבי מזבח מהו

נידון בכבודו או אינו נידון בכבודו לא אשכחן

בדמים דאינו נידון בכבודו או דלמא לא

אשכחן לגבי מזבח דנידון בכבודו תיקו בעי

רבא דערכי עלי לגבי מזבח מהו נידון בהשג

יד או אין נידון בהשג יד לא אשכחן בערכין

מש א ב מיי׳ פט״ו מהלכות

יד. נא ד מיי׳ שם הלכה יו: נב ה ו מיי׳ שם הל' יט: בג ז מיי׳ פ״א מהל׳ ערכין הלכה

מוסף רש"י

יכול תצא לחולין. נפדיון שיפדה אותו אבר (חולין טט:). ת"ל יהיה. יהיה קדש ההוא אבר, וכיון דההוא אבר הוי קדוש תו לא מצי למשחט ההיא בהמה לשם נופי נמשות ההיה בהמה כשם חולין, אלא ממכר כולה חוץ מדמי אוחו אבר שבה, דדמי אוחו אבר לא יטול שהרי הקדישו ואינו יכול למוכרו (תמורה יא:). חרץ מדמי ארתו אבר. וממנו לא יטול הדמים ארזו אבו . זמננו כחיסוכיא נוים לפי שאינו שלו, ובתמורה (שם) פריך והא קמיימי אומו שקנאה מחוייב עולה (חולין שמ:). לרבות את כולה. דה"ל למיכתב כל אשר מן ממנו לה' קדש, ומדכחיב יהיה ריבויא הוא דאפילו לא נתן לה' אלא ממנו, דהיינו מקצמה, יהיה קדש כולה (שם). מקדיש זכר. איל, לדמיר. שימכרנו ויביא בדמיו עולה (בכורות יד: תמורה יא:) או משם (חווחרה היה) הנהפי נקש לבח זכר, דבעולה איירי רבא ונקבה לא חזיא לעולה וליכא למימר קדשה קדושת הגוף (שם יא:) או: להכי נקט זכר דחזי לעולה משום דרובא נקט וכר דמזי נעונה משום דרוכם דמיימו קרבן עולה מייתו (בכורות יד:). קדוש קדושת הגוף. הול עלמו קדוש קדושת הגוף ויקרב עולה (שם) מיגו דנחתל ליה קדות עולה (שם) דמים נחתא ליה קדושת הגוף, וכיון דאיהו גופיה חזי להקרבה קרב ראוי להחרבה אינו יולא מידי מזבח (שבועות יא.). המעריך פחות מבן חדש. אמר על פחות מכן בובן זה ש. חונו על פחוע נוכן חדש ערכו עלי, והחורה לא נתנו לו ערך, דגבי ערכין כתיב (ויקרא כו) ואם מבן חדש וגר', ר"מ אומר גותן דמיו. כמה שהוא נמכר בשוק, דקסבר אין אדם מוליא דבריו לבטלה ויודע שאין לפחות מבן חדש וגמר לשם דמים (סנהדרין פח.). האומר ערך כלי זה עלי. ערך לא שייך גבי כלים אלא באדם ונותו לפי שניו גבי כנים מנת במדם ונותן כפי שניו כמו שתחוב בפרשה, בותן דמיו. כמו שהוא שוה, דיודע הוא שאין לומר לשון ערך לכלי ואין ערכו קלוב וגמר ואמר לשם דמים, דאין קלוב וגמר ואמר לשם דמים, דאין

אדם מוליא דבריו לבטלה (סנהדרי

שיטה מקובצת

תום' ד"ה בעי רבא בו' דלעיל. תוס' ד"ה בעי רבא כוי הדעיל.
ג'יון, אתי בבמי ראשי לגבי
מזבח דאינו גדון ככבודו משום
דבהקדש לא אשכחן נידון
בכבודו אבל ערכי עלי לגבי
מזבח כיון שהזכיר לשון ערך
נידון בכבודו או דלמא כל לגבי
נידון בכבודו או דלמא כל לגבי מקדיש שדה אחוזה למזבח מהו מי מדמינן פדיונה כמקדיש לבדק הבית או דילמא כל לגבי . מזבח נפדה בשויה. הרא״ש ז״ל: ווא אומר שיודע לא אזלינן בתר ומירתו אלא במה שחכמים דנין את לשונו ע"כ: תוד"ה אדם יכו'. וכמה שאמר בלבו מטה. אבל הכא פיו ולבו שוין שעולין לסגנון אחד. הרא"ש ז"ל:

ימבר דצרבי עודה. וא"ת וכי לוקח זה מקריב עולה חסירה אבר שאין אבר זה שלו הא פרכינן (כ) פ"ק דתמורה (דף יא:) ומשני כגון דאמר הרי עלי עולה בחייה כלומר כמו שיכול לחיות ואע"פ שנחתך רגלה מן הארכובה ולמטה יו והא דלא קא משני כגון דאמר רגלה של זו עולה לפטור עולתו

של פלוני יח כמ"ד פ"ק דחולין (דף כג:) ישו הרי עלי לחם לפטור תודתו של פלוני י"ל דלא נקט לה אלא על לשון מימרא דאמורא אבל לשון הברייתא לא מישתמע הכי: והא מר הוא דאמר הקדיש זכר לדמיו. מכאן משמע דגרסי׳ רבה שלא (ג) אמר אביי מר לרבא חבירו אע"ג דאשכחנא דאמר רב יוסף לאביי תלמידו מר דגברא רבה הוא ידע מאי קאמינא בזבחים פ' קדשי קדשים (דף סב.) התם שאני שהבין אביי מה שלא הבינו אחרים: דבעי רבה דמי ראשי לגבי מובח בו' תיקו. היינו מקמי דלשמעה מתני׳ דלעיל כדמסקינן: כן (בעי רבה דמי ראשי כלו למובה.) לריך עיון אמאי לא נקט ערך מזבח כמו בבעיא ראשי לגבי לבסמוך: בעל רבא ערכי עלי לגבי מזבח. אי רבה גרסי' בכולן יש לפרש באם תמנא לומר כדלעיל: יודע שאין ערך לפחות מכן חרש. ואפילו אינו יודע מ"מ דעתו ע"פ שתקנו חכמים הלשון וא"ת מאי שנא מדאמר פרק תמיד נשחט (פסחים דף סג.) המתכוין לומר תרומה ואמר מעשר מעשר ואמר תרומה לא אמר כלום ויש לומר דלא אמר כלום ממה שמוליה בפיו הבל מה שבלבו הוי קיים ועוד יש לומר דהתם שאני שתה שאמר בפיו אינו

רולה ובמה כבן שאמר בלבו טעה:

ראין נידון בהשג יד או דלמא לא אשכחן לגבי מזבח זו דמיפריק אלא בשויו תיקו בעי רב אשי יהקדיש שדה אחוזה לגבי מזבח מהו מי אמריגן לא אשכחן שדה אחוזה דמיפרקא אלא בית זרע חומר שעורים בחמשים שקל כסף או דלמא לא אשכחן לגבי מזבח דמיפריק אלא בשויו תיקו: מתני' יפחות מבן חדש נידר אבל לא נערך: גמ' ת"ר י הָמעריך פחות מָבן חדש ר"מ אומר נותן דמיו וחכמים אומרים לא אמר כלום במאי קמיפלגי ®ר"מ סבר אין אדם מוציא דבריו לבמלה יודע שאין עָרכין לפחות מבן חדש וגמר ואמר לשם דמים ורבגן סברי אדם מוציא דבריו לבמלה כמאן אזלא הא יראמר רב גידל א״ר האומר ערך כלי ₪ עלי נותן דמים כר"מ "פשיטא דכר"מ אתיא מהו דתימא אפילו כרבנן התם הוא דטעי סבר כי היכי דאיכא ערכין לבן חודש איכא נמי לפחות מבן חודש אבל הכא דליכא למימעי ודאי אדם יודע ישאין ערך לכלי וגמר ואמר לשם דמים קמשמע לן

דלא חזו לגופייהו: דמי ראשי למובה יו מי נידון בכבודו או אין נידון בכבודו. ויהיב פלגא דמים והרי אין לך בעל מום למובח גדול מוה שהוא אדם וקא מיבעיא ליה ואמאי תיפשוט ליה מההיא דאין נידון: מי אמרי׳ לא אשכחן. נדר בשום דוכתא דאין נידון בכבודו א״ד לא אשכחן לגבי מזבח כו׳: נידון בהשג יד. גבי נדר ונדבה כי האי: הקדיש שדה אחווה. לדמי עולה: מהו. היכי פריק ליה אי בעי למיפרקיה דהא פשיטא לן אי אקדשיה לבדק הבית הוה פריק בית זרע חומר שעורים בחמשים שקל כסף דגזירת הכחוב הוא ואפילו היא שוה אלף זוו ידו: שדה אחווה דמיפרקא. דהא לא אשכתן שדה אחווה אלא לבדק הבית דסתם הקדישות לבדק הבית הלכך כי פריש לה למובח לא פריק לה נמי אלא בהכי או דלמא לא אשכחן למובח שו אלא בשויו דהא לא אשכחן קראי (h) למובח אלא בבהמות והנהו ודאי לא נתנה תורה קצבה לפדיונן אם הוממו והכא נמי אמרינן בשויו. מיקו: ברתבי' פחום מבן חדש נידר. אם אמר אחר דמיו עלי שהרי דמים כל דהו יש לו : אכל לא נערך. שלא נאמר בפרשה [ויקרא כו] אלא מבן חודש ומעלה : גב" נוסן דמיו. כמה שהוא נמכר בשוק : כר"מ. דאמר אין אדם מוליא דבריו לבטלה ואדם יודע דאין ערך לכלי דנפשות כתיב [שם] וגמר ואמר לשם דמים: פשיטא דכר"מ. ל"ל למימר כמאן אזלא הא: הסם. גבי פחוח מבן חדש פטרי רבנן משום דאיכא למימר אפילו אין אדם מוציא דבריו לבטלה הני מילי היכא דהוא יודע שדבריו בטילין אבל זה סבור היה שיש ערך לפחות מבן חדש כבן חדש והרי אין לו ונמצא הקדש טעות ודמים לא קאמר דליחיב דמי אבל גבי כלי ליחייב קמ"ל דר"מ היא ולא רבנן דטעמייהו דרבנן משום דאדם מוליא דבריו לבטלה ואפילו הוא יודע שדבריו מוז זה בטילין:

האת לשבות האל ביי והאל ביי והאל במוד האל קרושת דמים תהא קרושת מובח ותפשוט קרושה בכולה: הא דאקרשה בולה. לקרושת דמים קרשה קרושת הגוף: הא דאקרשה קרושת דמים הא קרושת דמים הא קרושת המוף דומיא דחמור דלא קרב למזבח: דמי ראשי לגבי מובה. אין לך בעל מום לגבי מזבח יותר מאדם): מקמי דאשמעה להאי מתניתא. ראש חמור: נידון בכבודו. דאבר ויהיב דמי כוליה גופיה למזבח: לא אשבחן. דקדוש בערכין דאין נידון בכבודו או דלמא לא אשכחן בעל מום לגבי מזבח דנידון בכבודו וכדתרציגן (התם) (הכא) בבעל מום דומיא דחמור: [נידון בחשב יד. כדאמרן לעיל]: נותן דמיו. שוויו: [תאומר ערך כלי עלי. דאין ערך לכלי מן התורה. נותן דמיו. כר" מאיר דאמר אין אדם מוציא דבריו לבטלה: משימא. מאי דסבירא ליה בערך פחות מבן חדש סבירא ליה בערך כלי:

סימכר מן לנורכי עולה ודמיה חולין. דהא לא אקדים גופה: חוץ מדמי אבר יו. שלא יקבל דמה כיון דנחתא ליה קדושת הגוף אינו רשאי למוכרה ואם מכרה אינה מכורה שהרי עולתו היא וכיון דלא נפקא לחולין דתמימה היא אין קדושה חלה על מעות האבר הלכך אינה

מכורה. וא"ת נמלא לוקח זה מקריב עולה חסירה אבר שאין אבר זה שלו הא פרכי׳ לה בפ"ק דתמורה (דף יא:) ומשנינן לה כגון דאמר הרי עלי עולה ואפילו למ"ד כו'. הכי בחייה: אוקימנא בשילהי פ"ק דתמורה (דף יא:) דלא פליגי ר"מ ורבי יהודה אלא בדבר שאין הנשמה תלויה בו כגוו מן הארכובה ולמטה: ה"ג לא קשיא ולא גרסי׳ אלא: הא בקדושם הגוף. הא דקתני פשטה קדושה בכולה כגון דחקדשה קדושת הגוף דחמר רחש בהמה זו אקריב עולה וברייתא דלעיל [ד:] דאין לקדשי מזבח אלא ראשה של פרה כגון דאקדשה לדמים דאמר ראש בהמה זו עלי לדמי עולה דומיא דעבד וחמור דלא שייכא בהו קדושת הגוף להקרבה: והא מר הוא דאמר. בפ"ק דתמורה (דף יא:) הקדיש זכר איל דחזי לעולה ואקדשיה לדמי עולה קדוש קדושת הגוף והוא עלמו יקרב עולה דמיגו דנחתה ליה קדושת דמים נחתא ליה קדושת הגוף הואיל והוא חזי לגופיה ה"נ כי אמר ראש פרה לדמי עולה מיקדש לגופה יאו (הוא) הואיל והיא חזיא תפשוט קדושה לדמיו בכולה: הא דאקדיש כוליה. קדוש קדושת הגוף דליכא אלא חד מיגו: הח דחקדים חד חבר. כגון הכא דאמר ראש פרה לדמי עולה לא יכן אמרינן מיגו דקדיש חד אבר קדשה נמי כולה ומיגו דנחתה ליה קדושת דמים נחתה ליה קדושת הגוף דתרי מיגו לא אמרינן יחד: אבר נמי איבעויי איבעיא ליה למר. בשילהי פ"ק דתמורה (דף יא:): הקדיש חבר לדמיו מהו. שתקדש כל הבהמה לגופה מי אמרי' מיגו דקדיש חד אבר לדמי׳ קדיש לגופיה ומיגו דקדיש חד אבר קדשה כולה א"ד תרי מיגו לא אמרינן ואם איתא תפשוט ליה למר מהא ברייתא דלא דהא קתני אין להקדש אלא ראשה ואוקמת לה בקדשי מזבח ודקאמר לדמי: בקס. דאיכא למימר דתיחות ליה קדושת הגוף דהא חזי להקרבה וברייתא דפשיטא ליה דלא קדשה כולה בבעל מום קא מיירי דומיא דעבד וחמור

 ל) [קדושין ז.], ב) [תמורה יא:
יע: שבועות יא. ע"ש בכורות יד:
ושם אימא הקדישן, ג) [תמורה יא:
ע"שן, ד) סנהדרין פח., כ) תמורה כו: ולקמן כ. כתובות נח: נזיר ט. גיטין לט.ן, ו) סנהדרין יד: לחמן תורה אור השלח

 וְאָם בְּהַמְה אֲשֶׁר יַקְרִיבוּ
 מְמֶנְה קָרְבָּן לְיִיְ כֹּל אֲשֶׁר יִתַּן ממנו ליי יהיה קדש: ייקרא כז ט

הגהות הב"ח

(A) רש"י ד״ה שדה וכוי למ אשכחן קרבי למוצח: (2) תום' ד״ה ימכר וכוי פרכינן לה פ״ק:
 (ב) ד״ה והא וכו' שלא יאמר אביי:

שינויי נוסחאות

לו ליל ורבי יהודה רבי יוסי וכן לימל ומוכלת למולין סטי. כן לימל ומוכלת למולין סטי. כן מיצח ללל ממחק (שיח). בן לימל הקדיש וכל (שיח). כן ליצטיל לך דבעי (שיח). כן ליצטיל ליצטיל ליצטיל (שיח). כן ליצטיל ברצטיל ליצטיל ל קדשה בהמה כולה לגופה דהוו להו תרי מיגו דנימא דמיגו דנחית אבר לקדושת דמים נהית ליה נמי קדושת הגוף ומיגו קקדים חד לצר קדשה מק"ד [והשלר נמחק] (ש"ח) ינן לתומח מהו מי כוי פלגה דמיו והלי (ש"ח), יד] זוו ואפילו למפרקא לא פריק לה אלא הכי הכי הכא מאי מי אמרינו לא הכי הכא מאי מי אמרינו לא הכי הכא מאי מי אמרינן לא אשכחן שדה לתווה כו' [והד"ל] (ש"ח), טו] לתונה דמיפרק ללל (ש"ח), **עון** מיכת זה נמחק (ש"ח), יון ולמטה יכולה לחיות והל ין וממשט יבורו יחים וש"ח. יחן וממשט יבורו יחים (ש"ח). יחן נ״ל כדאמרינן, יען לא צריכא דאמר הרעלי הלא מ"ח (צ״ק), כן ל״ק מ״ו וגורס הכל ד״ל, כלן דמי רלשי לגבי מזכח (ש"ח), כבן וכמה שחשב בלבו טעה וחיבת שחמר נמחקן.

רבינו גרשום

יכול תצא. שאר הבהמה לחוליו: בהויתה תהא. בקדושתה תהא: בהוייתה תהא בקדושתה תהא: חוץ מדמי אותו אבר שבה. שהקדיש שדמיו יהא קדוש: הא בקרושת הגוף הא בקרושת רמים. אי אקדשיה לראש בהמה בקדושות דמים למזבוז שימכר ויקח בדמיו קרבן למזבח ודאי אין לו אלא ראשה דאפשר למכור הראש לבדו. אבל אי אקדשיה קדושת הגוף ןליקרב הוא עצמו למזבח הואיל ואי אפשר לחלוק למובח הואיל ואי אפשר לוחלק הראש מן הגוף] פשטה קדושה בכולה דאי אפשר לשחוט הראש לשם עולה והגוף לשם חולין דהא אין שוחטין חולין בעזרה: והא מר הוא דאמר. רבא במסכת תמורה הקדיש זכר לדמיו שאמר דמי זכר זה עולה קדוש קדושת הגוף זכר עצמו קדוש הואיל